

SZEGEDI HIRADÓ.

44-ik szám.

Szerdán, június 5-én 1861.

Harmadik évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, szerdán és szombaton reggel.

Szerkesztői lakás:

Buzatér, Sziráky-ház, első emelet.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Vidékre postán és Szegeden házhozordással: Egész évre 8 frt, — félévre 4 frt, — évnegyedre 2 frt osztr. ért.

Helyben elvitelve a kiadó-hivatalból: Egész évre 6 frt, — félévre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az öthasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 7 ujkr. kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyegdíj minden egyes beigtatásért 30 ujkr. A nyilttérben a háromhasábos petitsor igtatási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Pesti posta.

Május 30-án 1861.

□ Multkor szándékosan kihagytam ami a pén-teki ülés elején soron kívül végebe ment. Tisza Kálmán ugyanis már egyik korábbi ülésben indítványozá vala: nevezzen ki a képviselők háza kilenc tagu bizottmányt, mely az országbírói értekezleten megállapított törvénykezési javaslatot vegye tárgyalás alá. Ezen indítvány pénteken késésbe téve, egyhangulag elfogadtatott, s a bizottmány tagjainak megválasztásához azonnal hozzá is fogtak. — A választás eredménye a következő névsor: Bartal György, b. Eötvös József, Klauzál Gábor, Lukács György, Nyáry Pál, Papp Mór, Szalay László, Tanárky Gedeon és Tisza Kálmán.

Az indítvány és annak egyhangu elfogadása mutatja, hogy a képviselők háza, midőn a lenni vagy nemlenni fölött tanácskozik, a honpolgárok magánjogi szükségéről sem felejtkezik meg.

Meglehet, hogy koronkint más bizottmányok alakítása is szükségesnek fog találtatni, hogy előre dolgozván s a leg sürgetőbb teendőkre nézve törvényjavaslatokat készítvén, annál gyümölcsözőbbé tegyék az országgyűlés jelen ülészakát, mihelyt a főkérdés, mint kívánatos, meg lesz oldva.

Hétfőn, május 27-én a tanácskozás újra megindult és két gróf, Széchenyi Dénes meg Károlyi Ede beszéltek egymásután az ülés elején. Utánok Kazinczy Gáborra került a sor, ki férfiasan felelt meg a várakozásnak. Ajáljuk beszédét mindazoknak, kik a szónokot már ismerik, hadd ismerjék őt új oldalról, mind pedig azoknak, kik még nem ismerik. Tudom el nem felejtik soha. Fájdalmasan hatott még az idegenre is látnunk, mint kap a szónok, mihelyt hangja kissé melegedni kezdett, egyik kezével homlokához, a másikkal szívéhez, mint kell megállnia, sőt leülnie. Ez sokszor ismétlődött. „Pihenjen!” kiáltott a ház, ugyanerre inté szónokot az elnök, de ő elnyomva szenvedéseit, amint lehetett, újra fölvetve beszéde mesterileg szőtt fonalát és remeklése között több ízben kiemelte, hogy Magyarország van, volt és lesz! érezhető súlyt fektetve arra, hogy van és hogy lesz.

Elvégezvén beszédét, a szónok szenvedő állapotára szívből jött hangos éljenekre fakasztotta a házat, mely több ízben tapsok által is kijelenté a kifejezett nézetek helyeslését. A ház távolabb fekvő padjairól is körülfigyélő barátai, hogy kezet szorítsanak vele, s igen megható volt látni, mint üleli az ősz Bernát Zsigmond kedves uraöcsését kebeléhez.

A mozgalom lecsendesültével Ballagi Mór, utána pedig Zsarnay Imre beszélének. — Amaz tüzesen, ez hosszasan. Egyiken sem látszott azon emelkedés, mely önmagán tesz túl s melyet a hely, a hallgatóság, az idő és az ügy nagyszertisége néha kölcsönöz.

Kedden, május 28-án Tolnay Károly, Bónis Samu, Zichy Antal, Madách Imre, Eötvös Tamás és Bánó Miklós viték a szót. Bónis azon hazánkfiai közé tartozik, kik ha egyszerű kimondják, hogy Igen! vagy egyszerűn kijelentik, hogy Nem! az fölér mások bármely széken csengő, de még hitelt nem szerzett szónoklatával. De Bónis azonfölül meg tudja adni a helyes gondolatnak a találó kifejezést, s a tanácskozó férfúhoz, a törvényhozó hazafihoz illő érzelmenek a kellő magyar szót, a szónak hangot, a hangnak súlyt, a súlynak a kellő helyet. Bónist hallgatni mindig élvezet.

Zichy Antal önálló gondolkozással s átérett szép beszéddel vitte a szót. Kissé több erő, vagy ennek pótléka, kissé több tűz, nem ártott volna. Allításai itt-ott annyira eltértek a járt ösvénytől, hogy utszéli karkákon járóhoz hasonlított, kit aggódva kísér a nézők szeme, mert senki sem tudja, hová ugorhat, vagy hová fog bukni.

Tudván mit cselekszünk, nem bocsátkozunk

a beszédek tartalmának boncolásába. De midőn Zichy Antal ismétlé, hogy ő komolyan veszi, ami mondatik, hogy ő a szót őszintének hiszi minden körülmények között, lehetetlen volt elnyomnunk azon fájdalmas érzést, hogy emberek vagyunk, s hogy őszinte szándék és komoly szó nem tartoznak a bebizonyítható, a megmutatható dolgok közé! Ez szerencsétlenségünk egyik örök és be nem dugható forrása. Mennyit adnánk, ha el tudnók hitetni másokkal, hogy szándékunk őszinte, hogy szavunk komoly! és mennyit adnánk, ha mások ugyanezt el tudnák hitetni magokról velünk.

Madách beszédét osztatlan figyelemmel és sok helyen a helyeslés élénk kifejezésével kísérte a ház. Amit mondott, azt nem bíráljuk, de ohajtottuk volna, hogy az előadás szintoly kielégítő legyen, mint a tartalom. A jelesen kidolgozott beszéd úgy adatott elő, hogy esztünkbe jutottak azon könyvek, melyek a fölaltal nyomtatás első éveiben készültek, vagy azok az ókori kéziratok, melyekben szó és szó közt nincs hézag, mondat és mondat közt nincs szünetjel, s hol a betűk az elsőtől az utolsóig nagyságra mind egyenlők. — Mennyit nyert volna e beszéd, ha szerkezet és előadás vételkednek a tartalommal.

Tolnay Károly, Eötvös Tamás és Bánó Miklós szintén hozzájárultak meggyőződésük melegevel azon nagyszerű kép kiegészítéséhez, mely a minden oldalról fenyegetett, sehonnán nem segített, de Istenben és fiai hűségében vetett bizalommal törvényei szentsége mellett a szó és toll fegyverével küzdő nemzet választott képviselőinek lelkes sorait mutatja a világnak.

Szerdán, május 29-én beszéltek Vadnay Lajos, Bernáth Zsigmond, Csengeri Imre, Almásy Sándor, Ragályi Miksa, Bösörményi László, Molnár Pál, Latinovich Vince, b. Vay Béla, gr. Battyányi István.

Vadnayt nem hallottam. Bernáth Zsigmond a szeretetre méltó ősz, hajlott kora dacára a ház legnagyobb humoristája a szó legtisztább értelmében. Párhuzammal a volt első független magyar és a szokott osztrák miniszterek közt végzé nemes és mély érzéssel, a szív szónoklatával mondott beszédét.

Csengeri Imre abból indulván ki, hogy a mérséklet, különösen az önmérséklet az erőnek legnagyobb biztosítóka, jelesen szerkesztett beszéddel, melynek tartalma a szónok nevéhez tapadó jó véleményt egészen igazolá, teljes sikert arathatott volna, ha nemes keble hevét szabadabban lobogtatja. Semmiben sem nehezebb mértéket tartani, mint a mértéktartásban, és nálunk, hol a ház oly hajlandó nem figyelni, több sikerrel beszél ki több tüzelt szól. Csengerinek a mértéktartás vont le diadalából.

Bösörményi László a határozat mellett küzdök Toldija. Oly mélyen, oly melegen s oly elszántan még egyik sem védte, mint ő. De a magyar szót sem ejti senki oly határozott tájszinezettel, mint Bösörményi.

Molnár Pál röviden, de lelkesen adá elő talpraesett nézeteit. Latinovich Vince államférfiut jellemző fölfogással magyarázta a történeteket, éles észszel bírálta a tényeket és tényekből a velünk szemközt álló kormány politikáját, s figyelmezteté az országot roppant teendőinek hosszú sorára. Könnyű, világos előadással, gyönyörűn folyó nyelven. Szinte szeretttük volna kérni, ne siessen, hogy kényelmesebben követhessük.

(Nem tudom báró vagy gróf Vay Béla vagy Péter, de gondolom)

b. Vay Béla azon nagy fontosságú tényre mutatott, hogy 1848 óta Magyarországot nem kasztok, nem érdeken meghasonlott néposztályok, jogaikért egymás ellenében mindig harcra kész ellenségek lakják, hanem egészséges nemzet, melynek mindenik tagja érzi, hogy e kívül nincsen számunkra hely. — Pártolja a fölliratot, mert azt hiszi, ha a nemzet fölliratban nyilatkozik, e föllirat oly magas helyeken és oly széles körökben fog

viszhangzani, hogy e viszhang maga is igen sokat járulhat a nemzet jogos követeléseinek kivívására.

Gróf Battyányi István rövid, de súlyos beszéddel a határozat leghatározottabb harsolásának vállal be magát. Mint már többen előtte, úgy ő is arra figyelmeztet, hogy oly emberekkel áll az ország szemben, kik a szőszegést megszokták, sőt a hitszegéstől sem rettennek vissza, hogy ő és az országban sokan megesküdtek, miszerint az 1848-ki törvények mellett élni s halni készek, ő tehát szóba sem áll azokkal, kik magok hitszegők lévén, más-tól is hasonlót várhatnának.

A szerdai ülésben Ragályi Miksa fölszólalván, az időt kezdé sokallani, melyet e tanácskozás emészt. Az elnök válasza a ház helyeslésével találkozt, figyelmeztetvén a titrelmetlenkedőket, miszerint a tárgy sokoldalúsága és roppant fontossága kívánatosá teszi, hogy minél többen nyilatkozzanak, s igérvén, hogy mihelyt látni fogja, hogy a tárgy ki van meritve, kérni fogja a házat, jelentse ki végzés által, akarja-e kihallgatni mind, akik még szólni kívánnak, vagy tanácsosabbnak tartja-e fölkérni őket, mondjanak le a nyilatkozat jogáról.

Az urnapi ünnepléses körmenetet az ország áldornagya fogja vezetni, melyre meghivatá az ország képviselőit is.

Június 2-án 1861.

Május 30-án, mint érintém, Urnapja lévén, az ország jubilaris főpapja maga végzé az ünnepléses körmenet szertartását. Talán mert az idő reggel esős volt, talán azért is, mert máskor Buda várában szokták ezen ünnepet tartani, lehet hogy más mélyebben rejlő okoknál fogva, de a pesti lakosság feltűnőleg kis számmal vett részt az áhílatosságban. Aki szent István napján itt volt, aki Palóczy s még inkább aki Teleki temetését látta, annak e körmenet csaknem kisszerűnek tetszett.

A helybeli középtanoda ifjusága leginkább vonta magára a figyelmet. A tanuló ifjuságot a gondolkozó ember soha sem nézheti közömbös szemmel. Az öntudat hajnalodása, az önértet ébredése a nyílt reményteljes arcokon, mely azt mondja: „a jövő a miénk!”, a gyermetes őszinte dac a zárt ajkon, mely mondani látszik: „félre minden, ami aljas!”, a töretlen büszkeség a derült homlokokon, mely azt látszik jelenteni: „mi vagyunk a haza szemefénye!” és számtalan más szép vonás mindig érdekessé teszik a tanuló ifjak csoportozatát. De midőn az ifjuság romlatlan lelke a vallásgyakorlat legemelőbb nemében, Istent dicsőítő énekek zengésében buzgódkodik, s oly őszhangzatosan, annyi művészettel énekel, mint Pater Szepeffy tanítványai szoktak: akkor ezen érdek még inkább tisztul és sokszorososan fokozódik, és a fölhevült emberi szív hajlandó kérdeni: mivé lehetne ezt fejleszteni, ha nem husz-harminc tanuló ifju, hanem ugyanannyi ezer ember énekelne együtt.

A testületeket kivéve, rendnek semmi lát-szatja. Egészen azzá lettünk, mivé tenni akartak és vagyunk rendezetlen, szervezetlen tömeg, fe-gyelem és kegyelet nélkül; senki sem tudja hol a helye, senki sem tudja hová tartozik. — Oh pedig a szabadság igazán csak akkor s ott szép, hol a százazrek közül mindenki önként sorakozik egy szép egésznek bele illő részül.

A menet sokszorosán meg volt szakadozva, s azalatt, míg az utca egy része pillanatra meg-űrült és csendes lett, fűrnek édes pityapatyja szóla be, nem tudom honnan, az ünnepi csendbe! Fűrj, buza, ostya és oltári szentség, a testvériség jelképe és a buzatermő haza térei, mily gyönyörű képsor! Láttunk katonaságot is, a menyezet előtt és utána, de biz' az nem volt magyar ezredbeli. A menyezet mellett kardos ifjak lépdeltek, és a mult évekhez képest, már ez is valami.

Pénteken, május utósó napján az ország vá-lasztott képviselői folytatták állapotaink fölötti né-zeteik előadását. Szóltak Mocsáry Lajos, nem annyi sikerrel, mint ő is, mi is reméltük; olvasva beszéde jobban fog tetszeni. Patay István kato-

násan, de nagyon rekedt hangon kardoskodott, és megigérvén, hogy rövid lesz, szavát váltotta. Sárközy Kázmér sokat mondott, jót is mondott, elég röviden is mondta, de kissé gyöngye hangon. Bujanovich Rezső azután annál hosszabb, nem szóoklati művet, hanem értekezést mondott el a károkról, melyeket a mezei gazdaság a felföldön a gyámrendszer alatt vallott. Bámultuk a beszélőnek fáradhatlan türelmét, ki annak dacára, hogy köröskörül folyt a magántársalgás, mondani valóinak nem találta végét. Egészen ellenkezőleg Csengery Antal, kinek beszéde egyszerűség, világosság és könnyűedség által elbájosítja a hallgatókat. Igen, igen elbájosítja. Csengery hangja alig hallható, de beszéde alatt oly csend lett, hogy a legkisebb szócska sem ment veszendőbe. Utósónak szót a ház egyik jegyzője, Révész Imre, a debreceniek egyik kedvence papja. Onnan a jegyzői állomásról, Révész erős, tisztán csengő és legkisebb árnyalatában érthető hangjával, melyet hosszú gyakorlat a szóoklat minden csinjaihoz hozzá idomított, oly mesteri szerkezetű beszéd árada szét a házban, melynek merészségét még hatásosabbá tette annak látszó alapossága s azon elszántság, melylyel szónok kimondá nem véleményét, hanem rendíthetetlen meggyőződését. — Révész azon szerencsés történetbuvárok közé tartozik, kik a multnak romjai közt a holt emlék mellett mindenütt megtalálják a halhatatlan szellem nyomait is, amint századokról századokra nyilatkozott. Ajáljuk, akiket illet, olvassák el beszédét és különösen azt, mit a szankció pragmatikáról mond. Szónok néha egész debreceni magyarsággal szolt, s rá lehetett volna fogni, hogy latinul beszél, p. midőn szóról szóra mondá: „politikai és territorialis integritásunk hiányát nem szabad ignorálnunk.“

Ezen ülés elején az elnök a többi közt bemutatatta a háznak Szeged városa kérelmét is, melyben váltótörvényeseket kér fölállíttatni kebelében. E kérvény a törvénykezés rendezésére kiküldött azon 9 tagu bizottmányának adatott ki, melynek díszes névsorát főnebb említettük.

Szombaton, június első napján sok érdekes iromány bemutatása után fáradhatlan erélyvel folytatták nézeteik előadását s a fontos, érdekes, tanulmányos és új szempontok választása által meglepő szóoklatok új sora fűződék az eddigiekhez. E napon az országos indítványhoz a következők szoltak: Benezur Miklós, Nyáry Pál, Ürményi József, Zlinszky György, Vlad Alajos és Ignátovics Jakab, a ház egyik jegyzője.

Nyáry Pál hangjával, mondhatnók a mindenre kész, de vágy és remény nélküli elszántság nyugalmával még emelte a hatást, melyet beszéde különben is tett volna. Ha igaz, hogy a heveskedés a bitorlók fegyvere: legtöbb országos férfaink higgadt önmérséklete legjobban mutatja, hogy pillanatnyi sütkert nem kívánnak. Beszéde végén fogalmazott módosítványt olvasa föl Pest megyének több értelemben első alispánja és képviselője, s elolvastván, letette a ház asztalára.

Ürményi József azon magasb fölfogással, mely a különböző erkölcsi irányokat nem csak ott látja, hol már az egyik éjszak felé tart, a másik délnek, hanem ott is észreveszi, ahol azok szétágazása a lelkek mélyében látatlanul kezdődik, azon élességgel, mely a hosszú gyakorlat gyümölcse, azon biztossággal és könnyűséggel, mely a bevégzett mesterek tulajdona, esetelése a nagyszerű képnek azon részét, melyre vállalkozott, s amely ügyes kézzel leplezte le nekünk az ellenséges rendszer titkos szépségeit, ép oly melegen tolmácsolá a túlboldogított ország háliját és elismerését.

Zlinszky György azon szerencsés öreg urak közé tartozik, kiket a jó kedv és a tehetség másokat is fölvilványozni, a legválságosb percekben sem hagy el, és kik még azt is mosolyra kényseríteni képesek, ki ellen pattantják el mindig találó élceik akár nyilait, akár dardáit.

Vlad Alajos kedvező benyomást tön a házra. Ő a román faj képviselője, s elveire nézve radikálnak vallá magát, de a mellett oly szeretetre méltó higgadságot, oly mély belátást, oly józan fölfogást tanusított, s nézeteit oly helyesen adá elő, hogy akiket képvisel, büszkék lehetnek a férfura, kit választottak, az országnak pedig ezzel is több oka van remélni, hogy a konkoly, melyet istentelen kezek Magyarországnak népei közé hinteni soha meg nem szünek, kikelni nem fog.

Ugyan e reménynek új tápot nyújtott Ignátovics Jakab talpraesett beszéde, ki a szerbek lelki állapotát rajzoló remek fölfogással és avatott kézzel.

Önököt ott lenn Szegeden, a kimult Vojvodina tőszomszédságában, e két férfi beszédei még különösebben érdekelhetik. Vannak dolgok, melyeket, ha meg akarjuk ismertetni, nem szükséges jellemezni, elég azokat igazi nevékön nevezni és kiki azonnal tudja hányadán van velök. Ha vannak, kik a Vojvodinát csak tetszhalottnak tartván, annak föltámadását ilyen vagy amolyan alakban még lehetségesnek vélik, talán ohajtják, talán remélik is: e beszéd után ki fognak ábrándulni; mert Ignátovics megmutatta, hogy a volt Vojvodina igazi neve: politikai szörnyeteg! A szörnyetegekről pedig azt tanítja a természetrajz, hogy életre nem valók.

E beszéd után az elnök kijelentette, hogy a fölirat mellett még sokan akartak szólni, föl is jegyeztették volt neveiket, de tekintve, hogy száz szónak is egy a vége, szólni többé nem kívánnak. Voltak, kik a tanácskozás befejezésére időt kívántak kitűzteni, de végre az ülés a hozzászólhatás föntartása mellett eloszlott.

Nem hagyhatom érintetlenül azon kellemes benyomást, melyet a tolnamegyei szakcsi kerület képviselője az által tön, hogy összhangzásban a parlamentek szokásaival nem mondta „tisztelt barátom Somssich Pál“, vagy „tisztelt képviselőtársam Lónyay Menyhért“, hanem „a kaposvári s a beregszászi kerületek tisztelt képviselői.“

A dolog csekélységnek látszik, és mind a szólóra, mind a hallgatókra nézve sokkal kényelmesebbnek, ha ismeretlen választókerületek nevei helyett ismert férfiak nevei ékítik drágakövekkül a beszéd folyamát. De ha igaz, hogy hazánkat igazán szeretjük, ennek egyik igen egyszerű bizonyossága az fogna lenni, ha a hazafiak és honleányok az ország választott képviselőit nemcsak neveik és belső értékek szerint ismernék, hanem közelebről is, és különösen azon kerület nevével, mely őket megválasztotta s melyet képviselnek. — Ezt egyszerre és föladdott leckeaként megtanulni, bajos volna, s ha az ország képviselői magok sem tudják, vagy ha tudják is, e tudománnyal bármely oknál fogva nem élnek: szükségtelennek is látszhatik. De vannak, kik úgy tudják, hogy nekünk mulhatatlanul szükséges minél részletesebben ismerni a haza földének minden zugát, mert hogyan legyen az a miénk, amit nem ismerünk? és minél apróbbra ismerni a haza minden kincseit, legyen ennek neve köbánya vagy forrás, növény vagy állat, hazafi vagy honleány, a multnak emléke, a jelennek éke vagy a jövőnek reménye, mert a roszt gazda első ismertető jele az, hogy nem tudja, mije van!

Közgyűlés Szegeden.

Június 3-án.

Elnök polgármester a mult havi közgyűlés óta történetek közül különösen kettőt tartott fontosnak a képviselő testület előtt fölemlíteni: az egészségi állapotot, mely folytonosan kedvezőnek mondható, s a mult hetekben gyakran megújult tüzeseteket, melyek meggátlásáról a városi tanács azonnal a legcélszerűbben intézkedett. Ezen előterjesztés után a jegyzőkönyv fölolvastása kezdetett meg, melynek tartalmát lapunkból ismerik már t. olvasóink. A jegyzőkönyv azon részénél, mely az utólagos eskütevők neveit emlité, elnök polgármester jelentette a nála részint írásban, részint szóval jelentkezett képviselőket, különösen Dáni Ferenc szegedi követet, kik a jelen közgyűlésre meg nem jelenhetvén, az eskütelétre más időt kértek határozatni. Szinte fölolvastatott Damjánovics ügyvéd levele is, melyben ő mint képviselő az esküteléttel megtagadja, nem akarván oly ténybe beleegyezni, mely tetteges törvényen nem alapul, kijelentvén mindazonáltal, hogy ő magát azért szinte teljes jogú képviselőnek tekinti. Ez írott eskümegtagadás ellen többen hatályos okokkal léptek föl. Különös helyesléssel fogadtattak elnök polgármesternek a városi hatóság jogaira idézett törvények folemlítései, melyek szerint a hatóságnak mindazon intézkedései törvényerővel bírnak, melyek az általános törvényekkel összeütközésben nincsenek. Főkapitány ur fölemlité azon tény is az eskütől idegenkedő irányában, miszerint ugyanez a lefolyt 11 évben a csakugyan hazai törvényeinktől nem követelt esküt a nemzetellenes hatalomnak egész készséggel letette: míg jelenleg azt a nemzet alkotmányára iránt letenni vonakodik. Szót emelt ugyan e nyilatkozatok ellen egy képviselő, ki a jelen nem lévő ügyvéd-képviselőt, minthogy magát védni nem képes, ily megtámadtatástól megkímélni kérte: azonban benyújtott irata önkényt cáfolatot követelvé, azt az említettek több oldalról elő is adák, mit is a képviselő testület tetszéssel fogadott. Ezen közbejött esemény után a föl nem esküdt képviselők tevők le esküjüket az alkotmányra; melynek végeztével kimondatott, hogy az esküteléttel eddig akadályozottak a következő közgyűléskor haladéktalanul tartoznak letenni esküjüket. A jegyzőkönyv fölolvastása ezentúl félbeszakítás nélkül folyt és befejeztetett.

A jelen közgyűlés tulajdonképi tárgyaira átérve, elnök polgármester legelőször is a mai nap délután 4 órára határozott belvárosi kántorpályázatra figyelmezteté a képviselő testületet, melyre számosan megjelenni annyival is inkább fölkeré képviselőket, hogy a választás a hallottak után érdemlegesen döntessék el. Ezen kántori állomásra kilencen jelentkeztek, kikről a pályázat után mi is el fogjuk mondani részrehajlatlan bírálatunkat, ha talán nem találkozzandunk is a többség véleményével.

A névmagyarításra nézve ismét a következő derék polgárok keresék meg a képviselő testületet kérelmeik támogatására:

Krigler János = Hadasi.

Bieber Sándor = Vidra.

Burger Antal = Vári.

Kamellor Alajos = Karnai.

Neubert József = Ujhegyi.
Silber Benő = Bérci.
Német Ferenc = Magyar.
Kreezinger János = Körényi.
Birg Mihály = Bürgés.
Hubert József = Huba.
Dörflinger József = Faludi-ra

kérék neveiket változtatni.

Szóba jött ez alkalommal a felsővárosi kántortól is: melyről a tanügyi bizottmánynak írásos jelentése bevértván, csak holnap fog a közgyűlés döntőleg határozni.

A közhasználatra visszaengedett szénáskertekre nézve, a csészők s azok lakai igényelte költség iránt határozatba ment, hogy ki azon helyeket használandja, a joggyakorlatért egyszermindenkorra 1 o. é. frtot fizessen.

Ezután egy vezetes tárgyban szólalt föl egy képviselő — a közbátorság ügyében. A napjainkban oly gyakran előfordult tüzeseteknél a városi hajduk csekély száma miatt, de egyéb esetleges csendháborításoknál is mily feltűnő hiányát éreztük ily nagy városban, ugymond a képviselő, a rend és közbátorság biztos öreinek: azért ha jelen politikai állásunk nem engedi is meg, hogy a 48 iki alapon nemzetőrség szerveztessék: de saját bizottmányunkra ki sem ellenezheti, hogy önkényes nemzetőrséget ne szervezzünk; szinte csak a közbátorság iránt és a tüzveszélyek megakadályozása tekintetéből az igen elszaporodott kéregetők minden fajai ellen azon övszert ajálja, miszerint a koldulás szüntetessék meg, s a valódi szegények számára ápolja, a henyé barangoló koldusoknak pedig dologház építtessék. E két indítvány, fontosságuknál fogva több oldalról komolyan meg lön vitatva, s határozatilag elfogadtatott, hogy az önkényes nemzetőrség szervezésében a tanács járjon el; a koldulástygyben pedig, miután erre nézve az intézkedés ugyis megkezdett, határozattá lön, hogy míg e tárgyban a közgyűlés határozata szerint a szükséges lépések megtétetnek, addig is az idegen barangoló koldusok a városból szigoruan kiltassanak; a valódi segélyre érdemesek pedig, mint régenten is bizonyos jelvényvel láttassanak el.

Fölmerült még e gyűlés folytán a pénztáraknál mindedig használt bélyeg iránti általános rosszalt eljárás is, s közösen elhatározottat, hogy bélyegek használatára ezentúl senki sem köteleztetik.

Tárogató.

Helybeli ujdonságok.

— Az urnapi szent menetek városunkban ez idén is a vallásos érület legmeghatóbb nyilatkozataival mentek végbe. Csütörtökön a belvárosi egyházból indult ki a város négy részéből egybegyűlt hívek sokasága; a városi hatóság, az összes testületek, tanuló ifjuság, intézeti növendékek s minden rendü buzgó hívek nagyszertien emelék e nap méltóságát. A szertartást ft. Kreminger Antal prépost s belvárosi lelkész végezte; a tanító-képezde növendékei karéneke s a helybeli vadászrezd zenekeara fölváltva dicsőíték a kereszténység e legfűnségesb titkát. A menet közben szemező eső zavará ugyan némileg ez ünnepelet, azonban bevégeződött mégis félbeszakítás nélkül. — A reá következő vasárnap kellemes idő kedveztével a külvárosokban szinte a legkegyeletesb buzgósággal ünnepeletett meg e nagy nap. Csak a tavasz büszkeségei, a dús rózsakoszoruk hiányzottak a későn fejlődő természet miatt, ezuttal a sátraknál, melyekkel városunk kegyeletes hívei más években oly nemes vetélkedéssel díszíték föl a legszentebbnek hajlékait.

— A mult hó 31-én tartott jótékony célu s egyuttal búcsu-szinielőadás fele jövedelme a tűz által károsultak segélyezésére 66 frt 86 krt jövedelmezett, mely összeghez aláírás utján 42 frt járt: s így 108 frt 86 krtban részesültek ez adakozás utján is a szegény kárvallottak, míg a nemes érzelmü városi hatóság kárük- és nyomorukhoz aránylag külön is segélyzendi őket.

— A mult havi közgyűléstünk alkalmával az iparos osztályhoz a londoni világkiállításra nézve történt fölészólítás jutott esztünkbe tegnap, midőn egy remek szijgyártó munkát szemlégettünk a városnáznál. A vizsgáló bizottmány e munkát oly jónak találta, hogy készítője ily foku képességét voná kétségbe, ami, úgy hiszszük, a fiatal iparosra csak a legnagyobb dicséret. Mi úgy tapasztaltuk eddig is, hogy városunk a világ-műkiállításra nem egy cikkben lenne képes a külföld figyelmét magára vonni: tehát használják derék iparosaink a kínálkozó alkalmat!

— Chilkó Sándor isszaki kántor versenyző társai közt f. hó 4-én tartott közgyűlésben 74 szavazattal 31 ellen belvárosi kántornak választatott.

— (Egy gyanusított nyilvessző.) A mult heteken történt gyakori tüzesetek oly izgatottságban tarták városunk lakosságát, hogy ez csaknem mindenben már a tűzvész jeleit s eszközeit látta. Egy

sugár vesszőcske egyik végén szurokkal súlyosítva, a másikon szöggel ellátva egy háztetőn a megtalálással szinte új gyújtó-eszközt sejtetett; míg a szomszéd kis fiu egész naivsággal kiálta a gyanusán vizsgálóra: „Köszönöm bácsi, hogy megtalálta nyilvesszömet; tegnap oly magasra löttem föl, hogy nem láthattam, hol esett le.“

— Teleki emlékére készült igen diszes érmeket látunk Burger Zsigmond könyvkereskedésében, mikre az ily történeti fontosságú tárgyak barátaikat bátrak vagyunk figyelmeztetni.

* Egy szolgálatától felfüggesztett cs. k. adófelügyelő, kinek nyomorban sinlődő családját egy szegény boltosnő segítette többször télen át, 18 frt tartozása miatt a szóbeli bíróság elé idéztetvén, e tisztelt ur ily szavakat méltóztatott az idéző jegy hátrára írni: „Militair Competenz“ (katonai bírósági ügy). Lássá az ember, be szép módot nyújtottak a civilisator uraknak a fizetési kötelezettség alóli kibuvásra! Csak el ne bizza magát a jó ur, hiszszük minden Militair Competenzsége mellett is lesz mód öt tartozása és a perköltségek kifizetésére kényszeríteni.

—ti. Az ujszegedi népkertnek egyéb érdekességei közt kellemesen lepett meg bennünket a takarosan kicsinosított löde ujonnan készült homlokzata, mely hazánk elsőrangú bölcsének országunk és városunk címere közé irt „Éljen a haza“ imájával üdvözli a sétáló közönséget. Mi is szívből üdvözöljük alkotmányos hatóságunk élén álló derék polgármesterünket, ezerszeresen viszhangoztatván: „Éljen a haza s benne alkotmányos hatóságunk!“

—ti. A bánági legelőnek majdnem kétharmadát a szertelenül terjedő s virágba indult bogácskóró ismét ellepven, maholnap a legeltetést egészen lehetlenné teszi. Kívánatos volna, ha e kellemetlen vendég még fölmagzás előtt gyökerestül kiirtatnék.

* A héten egyik alsóvárosi tanyán egy 7 éves fiúcska a semlyék vizében fürödven, a vízbe fuladt. Szolgáljon ez a szülőknek intésül arra, hogy kisebb gyermekeiket fölügyelet nélkül fürdeni ne engedjék.

Hazai tudósítások.

Szentes, június 1. M. hó 30-án 4—5 óra közt édes mindnyájunkra szomorítólag hatott a hír: közszeretben álló polgármesterünk, Bálint László meghalt!

Gyásztiszteletén, mely ma tartatott, az összes tanács és képviselő testület jelen volt. A tanács tagjaiból voltak koporsó vivői. Béke hamvaira!

Második szomoru hír: a cs. adónak katonai erővel behajtása, melynek pár nap mulva foganatba vételét egy tegnapelőtt megjelent pénzügyi biztos ígérte meg, miután h. polgármester a követelt adó-behajtásra s az adókönyv átadására segédkez nyújtását határozottan megtagadta. Nevezett ur a helybeli cs. adópénztárnok segélyével s két katonai védve mellett eddigelé a hivatali szobákat kutatta föl az adókönyvekért, de sikertelenül, melynek hollétét mi sem tudhatjuk, miután azt elhunyt polgármesterünk a leköszönt adószedőtől maga vette át.

Harmadik szomoru hír: Thaliának elkényszeredett egy csapat papja már 3 hét óta gyilkolja itt a színművészetet, még pedig oly szivtelenséggel, hogy ha én bíró volnék, s a statárium főállana, mint ilyen gyilkosokra kérelhetlenül reájok kiáltanám azt. Van mégis egy nemes tulajdonsága ennek a nem tudom hogy hívják társulatnak: az egyetértés, egység. Az egész kompanya igazgató, rendező, cédulahordozó, ruhakéregető, kortinahuzó és... szereplő.

Negyedszerre már most megörvendeztetem t. szerkesztő urat azzal: hogy a harmadik szomoru-ságról soha többé egy szót sem szólók, tessék elhinni.

Vásárhelyi.

□ Valaki a multkor az országban tett bosszabb utjáról visszatérvén, azt mondta: Magyarország most valóságos megtetestült szózat. — Mi annál szivesebben hiszszük, mert úgy látjuk, hogy az országgyűlés a megtetestült szózat hü viszhangja.

□ Mikor Deák Ferenc, kit még soká éltesen jó erőben a magyarok és a vilégegyetem Istene (mert hisz e kettő ugyanazon egy valóság), mikor a haza e nagy embere hosszú hallgatás után

Pest városa tanácsházánál 1861-ben január 17-én először ismét fölszólat, egy nappal rá a következő verspár jött forgásba:

Nézd az idők jeleit: közügyünknek kedvez a végzet,
Már esoda is történt: tegnap a néma beszélt.

— Az „Arader Ztg“ szerkesztőségét is megtisztelte 12 katonai az adóhátralék behajtása végett. Mint e lap írja, m. hó 31-én fogtak csak komolyan a dologhoz, míg három nappal előbb írott intések osztattak ki minden aláírás nélkül az adónak 48 óra alatti befizetése ügyében. Ugyan e lapban visszavonatik a Glogovác helységről közölt hír, melyet mi is közöltünk utolsó számunkban.

— A jól szerkesztett „Delejtü“ e félév végével kilépend a küzdők sorából, mert a szükséges cautio az előre ígértől megtagadtatott.

— Békés-Csabán azt a hírt terjeszték el, hogy Teleki László grófot egy zsidó fiu ölte meg. Az ily hír terjesztői nem gondolják meg, hogy hasonló gyanu mily könnyen talál hitelre a népnél.

— Aradmegye elhatározta, mint „Magyarország“ban olvassuk, hogy az Aradon kivégzett 13 magyar tábornoknak emléket állítat.

— Ungvár városa képviselő testülete Pilaiam Antal, volt cs. k. segédszolgabíró, s önkényt ajánkozó adószedő biztost a városból, hol két éve lakott, haladéktalannal kiutasítani határozta. — Ez már gyakorlati eljárás!

— Molnár György szinigazgatónak kérelmezése folytán Buda város m. hó 28-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a lánchíd mellé tervezett népszínház építéséhez pénzsegélyvel is járulni fog.

— A temesvári fegyvertárból, mint a „Delejtü“ írja, 16,000 darab fegyver, melyek egykor a honvédeké valának, legközelebb Bécsbe fog szállíttatni.

— Mezőfi Manó ur szerkesztése alatt egy új „Zsidó magyar közlöny“ fog megjelenni.

— Pesten két fináncot, mint a „P. Lloyd“ írja, mivel ezek a városi hajdukat magyar rabló-panduroknak gunyolták, a nép megrohant, s csak a sértegetett hajduk higgadságának köszönheték az urfiak, hogy a Dunába nem hanyattak.

— A pesti német főreáltanodának 5 tanára jónak találta visszatérni oda, hol sikeresebben terjesztheti a civilisatiót; Bécsben a Roszauban egy magán reáltanodát nyit meg. Követésre méltó szép példa.

— Nyílt köszönet. Május 16-ki Felsőgi határozat folytán kibocsátásom 25-kén megtörtént. Első és szent kötelességemnek tartom mindazon nagyon tisztelt hatóságoknak, kik érettem föliratot intéztek, ezennel legforróbb hálamat kimondani.

Lugos, május 27-én 1861.

Asbóth Lajos.

Vegyes hírek.

— A „P. Lloyd“nak írják Bécsből: Mivel az adóbehajtás Magyarországon nem a kívánt eredménnyel megy végbe, Plener pénzügyminiszter ur kinyilatkoztatta, hogy ő tovább nem képes a magyar kiadásokat a birodalmi jövedelemből fedezni, s így a pénzügyminiszteri pénztárt a magyar igazgatásnak elzárja. Ez nem nagy baj lenne, jegyzi meg a nevezett lap, mert mindegyik hatóság képes leendő szükségét házi pénztárából fedezni; s azért ez ügyben csak az udvari kancellária, a helytartóság- és a törvényszékekre lenne hatása a miniszteri rendszabálynak. — E tudósítás valósága igazolásul a „N. N.“ a következő biteles adatot közli legújabb számában: „Az aradi váltótörvényeszéki elnök táviratozta a magyar udvari kancelláriához, hogy a helybeli pénzügyi hatóság a havi járulékok kifizetését az ottani váltótörvényeszek kir. hivatalnokainak megtagadta. E jelentésre azon válasza adatott, hogy ez eljárás a bécsi fináncminiszterium meghagyásából történt. — Szinte e lap tudni hiszi, miszerint a magyar föliratra már készülnék a felelettel, melynek szerkesztésével Perthaller tr. cs. k. főtörvényeszéki tanácsos, volna megbízva.

— Telekiért Varsóban is tartatott m. hó 27-én gyász istentisztelet, melyen számos közönség volt jelen.

— A magyar legiót illető hírek a mutatkozott zürzavart a legio parancsnokának, Vetternek róják föl, ki nem igen népszerű ember. Gál Sándor nem tartozott a legióhoz, az ő elfogatásának nincs semmi politikai oka.

— A Kossuth-féle bankóper tárgyalása, mint a „T....a“ írja, be van fejezve, az ítélet június 12-éig mondatik ki a lord kancellár által. Mondják, hogy Kossuthé leendő a diadal, s ha még sem lenne, akkor Turinban is van — nyomda.

— M. hó 26-án, mint az „Augsb. Allg. Ztg“ írja, ő fölsége elnöklete alatt miniszteri tanács tartott Bécsben, melyben a magyar ügyek tevék a tanácskozás főtárgyát. E tanácskozás határozatánál fogva a kormány a magyarok irányában passzív állást tartand mindaddig, míg az ellenzék pusztá szónoklatokkal érvényesíti nézeteit. Egyelőre tehát szó sincs róla, hogy Magyarország ostromállapotba helyeztessék.

— Két tekintélyes külföldi lap, a „Patrie“ és „Independance“ következő bennünket érdeklő hírt közöl: „Schmerling államminiszter ur lemondott azon első tervről, hogy a magyar országgyűlést szétoszlassa, ha az a Deák föliratát elfogadná. Ellenkezőleg a bécsi udvar felelni kíván arra, visszautasítván a magyarok kívánatait, mint alaptalankokat, miután az 1848-ki törvényeket, melyek életbeléptetését kívánják, maguk törölték el a debreceni országgyűlés detronizáló nyilatkozata által.“

— Kossuthnak a „Nat. Ztg“ turini levele szerint Aronában a nép éji zenét rendezett, s a lakosok egy iratot nyújtottak át neki, melyben a magyar ügy iránti rokonszenvüket fejezték ki. Kossuth Olaszország, éljen Viktor Emánuel!“ szavakkal végződött, melyhez fia még hozzá tette: „Éljen Garibaldi!“

— Klapka az „Indep.“ utóbbi tudósítása szerint csak azért hagyta el Turint, hogy Kossuth-tal Milanóban találkozzék, onnan Párisba ment, s pár nap mulva pedig Londonba rándul, mely utnak nagy fontosságot tulajdonítanak. Legújabb tudósítások szerint Londonból már ismét Párisba érkezett, hol magyar-lengyel tanácskozmányok tartattak.

— Milanóban m. hó 23-án a „Pungolo“ lap szerint számos elfogatás történt. A vizsgálatokból az tűnik ki, hogy e mozgalmakat Romából és Bécsből segítették elő. Egy pap, kinek pénz és levelek találtattak, épen akkor került a hatóság kezébe, midőn a vaspályán szökni akart.

— Dunlop, angol követségi titkár, ki két hónap óta Pesten lakott, a „P. Ll.“ szerint Rechberg gróf többszöri kívánatára visszarendeltetett Bécsbe, mert az ő magyar rokonszenvű tudósításainak tulajdonítja Russel lordnak a lapunkban is közölt kedvező nyilatkozatát a magyarok iránt.

— Viktor Emánuel király meggyilkolására három müncheni diák összeesküdött; azonban Veronában mint gyanu egyének elfogattak, s visszavitetnek ismét hazájokba.

— A „P. Hirnök“ szerint néhány nap előtt a Bécsben állomásozó magyar ezred 30—40 katonája — dacára annak, hogy a megyék megtagadták a szabadságos katonák behívását illető rendelet közlését — önkényt jött vissza ezredéhez. Ezeket a vasuti indóházban ezredük zenekara fogadta (?)

— Gorchakoff mult hó 30-kán Varsóban meghalt.

— A montenegróiak nem igen látszanak tartani a közlelő Omer pasától; alig pár nap előtt egy élelemszállítmányt kísérő török csapatot megszároltak le.

— Gróf Montalambert egy utat szándékozik tenni Austriába, hogy itt több birodalmi tanácsost megnyerjen a pápa részére, sőt még magyarhoni személyes barátait, főleg Eötvös József bárót is meg fogja látogatni.

— Egy német lapnak Bécsből a következő fontos tudósítást írják: Otto görög király bizalmasan jelenté Austriának, hogy ő képtelen tovább a nemzeti és dinastia ellenes izgatásnak ellenállni, s hogy elérkezettnek látja az időt, anyagi közbejárást és ótalmit igénybe venni.

— A pünkösdi ünnepek, mint a „Kr. Ztg“ írja Erdélyből, valóságos téli napokhoz hasonlítottak; mind a két napon rendesen havazott, s a lég oly hűvös volt, hogy a szobákat fűteni kellett. A vetésekre ugyan e különös időjárásnak nincs eddig káros hatása, de gyümölcs igen kevés lesz.

Nándor-Fehérvárra akart menni, de útközben elfogták Brankovics portyázói s Szendrőre vitték.

A gaz despota roppant díjt reményelt Hunyad diért a szultántól, de ez azt izente, hogy nem akar részes lenni ily gaz tettben, sőt megveti ajánlatáért. Brankovicson semmi hatást sem tőn a szultán nagylelkűsége, hanem eltökélé, hogy vagy Fridriknek szolgáltatja ki természetesen nagy árért Hunyadit, vagy roppant összeg pénzt s kedvező feltételeket csikar ki érte a magyaroktól, kik minden áldozatra készek lesznek érte, kitől hazájuk sorsa függött, kire elkerülhetlen szükségük volt, mert Fridrik azonnal, amint a rigó mezei veszteség hírt vette, becsapott hazánkba s az olygarchák, kik

TÁRCA.

Szeged multja.

Remellay Gusztávtól.

II. korszak.

Ulászló trónraléptétől Hunyadi Mátyás halálaig.

(Folyt.)

IV.

Hunyadi a visszavonulás közben, — elvesztvén a csatában megsebzett lovát, gyalog ért egy

sűrűségbe, hol megrohanta két pogány, az egyik hirtelen megkapta kardját, a másik hátulról a földre rántá. — Nem ismerték, fosztogatásához láttak, ruháin, fegyverén megtudták osztolni, de amint észrevették, hogy nyakán kis arany kereszt van, összeveszték fölötte. Ezt látván a nagy bajnok ki egy percre sem veszté el lélekjelenlétét, hirtelen kirántá azon török kardját, ki a keresztet tartá kezében, s mire ellenálhatott volna, földre terítette; ezt látva a másik elfutott.

Hunyadi erre tovább menvén, egy erdei kertülőhöz jutott, ki noha nem ismerte, szívesen fogadta, s kenyérral s vörös hagymával jöltartotta, másnap keresztül vezette a hegyen. Hunyadi

azt hitték, hogy elvérzett Hunyadi, mindenféle rakoncátlankodni kezdtek. —

Ekkor tudatta Brankovics a nemzettel, hogy nála fogolyként van Hunyadi s hogy kiadni kész, ha többet adnak, mint a császár, ki már igen nagy ígéreteket tétetett néki Cillei által, aki maga és minden horvátországi birtokait át akarta adni ha Fridrik kezei közé adatik Hunyadi.

A despota ezen felszólítására felzudult minden becsületes magyar vére, s mindenféle az volt a vélemény, hogy meg kell rohanni s vérszámodásra venni Brankovicsot.

Szilágyi állt a nemzeti mozgalom élére s hirtelen összehívta a haza főpapjait s nagyait s hova? Szegedre. — A haza dísz s színe sereglett ott össze, Szeged lelkes lakói egy szívet s lélekkel kijelentették, hogy mindnyájan, kik csak fegyverviselésre képesek, készek harcba szállani a gaz despota ellen.

(Folyt. köv.)

Kántor-pályázat.

E hó 3-án délutáni 4 órakor vevé kezdetét a belvárosi templomban a megüresült éneklői állomásra a pályázat. A hallottak után zene- és énekismeretünk nyomán a következő eredményt jegyezzük föl részrehajlatlan indulással a pályázókról:

A versenyt Skultéti László kezdé meg; az orgonát nem annyira műszabályok-, mint gyakorlat által elsajátított fogásokkal kezeli; éneke évek előtt több kellemmel bírhatott; hangja biztos, de nem folyékony s azért az érzelme hullámai semmi nyomot nem mutathatnak énekében.

Molnár J. volt belvárosi kántor előhaladt éveinél fogva a jelen műigényeknek legjobb szándék mellett sem képes már megfelelni. A tőle hallott játék és ének ez állításunkat nagyon is igazolja.

Zsidedeg János elég tiszta s a fülhangokban biztos éneke nagyon kár, hogy a műtanulmány hiányát oly feltűnően érezni hagyja a hallgatókkal; a hajlékonyság, mi énekének a nélkülözhetlen légyságot megadná, gyakorlat által még szép hangjának nem csekély értéket adhatna, ha művészi tanácsot elfogadni nem késik; orgona játéka már sokkal több kívánni valót éreztet.

Mezei János az inkább magyar érzülettel,

mint művészi tökélyvel kezelt orgonajátékkal sok helyt hatást idézne elő, de egyházunkban a komoly vallásos méltóság melábus dallamaihoz más fogások igényeltetnek; énekére nézve csak a mult idők jutnak eszünkbe, midőn a bangok nagyterjéből azoknak egykori kellemére következtetünk; de jelenleg már nem felelhetnek meg a belvárosi közönség igényeinek.

Farkas Nándor az orgonára, ugy tapasztaltuk, több gondot fordított, mint hangja tökéletesítésére; fiatal erő, szorgalom s jó vezető mellett évek multával hason versenyekben biztosabb eredményre számolhat.

Lazur Lajos orgonajátéka még sok kívánni valót éreztet; hangja több helyt tiszta csengését, de az orrhangokhoz néha közel jár; énekében egyre csak a forte hallható, s a légység hiánya azt gyaníttatja, hogy hangját túl megerőltette eddigi énekében. Több műképzettség mellett még szebb jövőt is érhet. Leginkább észrevehető vala a szabályos műismeret hiánya az egyszerű, de műremek „Imádunk szent ostya“ éneklésnél. Kívánjuk, hogy legyen alkalma ez éneket valamely jó zenekar-tól hallani, hogy meggyőződjék állításunk igazsága felől.

Oláh Sándor az orgonát elég ügyesen kezeli, de ifju erejét túlbecsüli, midőn a magas hangokban a véletlen sikerre bizza magát. Félni lehet, hogy a torok ily erőszakos használata később hangjára káros következtetést idézhet elő. Műtanulmány, s a léleknek oly jól eső zene-időny szoros megtartása nem megvetendő sikert biztosítanak neki e pályán idővel.

Chilkó Sándor. Az eddig mondottak után gyaníthatja a t. olvasó, mily kevés reményünk vala e pályázat kivánt sikeréhez; de az első orgona fogások az említett éneklőtől azonnal megragadák figyelmünket. Tisztán játszott s szabályosan kitarított hangok a lélek kellemes hullámzását eszköz-
lék. A játékhöz kellemesen simuló hang, ennek valóban gazdag és erőteljes terjedése, könnyű átmenete a csengő fortéból a lágyba, a mindig műszabályokhoz idomult kitarítás a hanghordás- és hullámzásban Fűredi-nket nem egyszer juttatá eszünkbe.

Tóth János elég szép terjű, de már megviselt hanggal bír, az erős és lágy hangokat összekötő átmeneti hangok egészen hiányzanak énekében. Orgonajátéka sok gyakorlatra, de kevés műgondra mutat.

E sorok kiegészítését közöljük az e tárgyban hozzánk küldött jó szándéku észrevételeket is:

„Ez énekmutatványból is híten tükröződik élénk honi énekeseink jellege: a naturalistaság iránti előszeretet. Mennyi alkalmas tehetség valódi alkalmas nélkül! Mennyi képesség kellő idomítás nélkül!

Miért van nálunk oly kevés hajlam a művészet benső titkaiba behatolni? Miért elégszünk mi meg az olcsó dilettantizmus iskolázatlan ügyességével? Miért nem tanúsítunk annyi kitérést, mennyi a természeti adományozottságot a művészet valódi koszorúira érdemesíthetné?

Mily sajnós, hogy főleg a vallásos énekek eredeti szerkezetét annyira elferdíti a megfogyatkozott izlés! Az egyházi éneklésnek igazi stíljét ritkaság már tapasztalni. Operai s egyéb világi dalok rinak ki a mesterkelt templomi énekekből.

Szomorú, de igaz, hogy a szellemit és érzéket elkülönítő határvonalnak tudatából nagyon kiestünk. — Mindent elköptatunk, míg végleg magunk is el nem kopunk. — Az egyszerűen fonségest, a magasatosan meghatót nem érezteti már szívünkkel a korcsosult izlés, mely a lényeg hiányát pipere-foltokkal s hiu cikornyákkal igyekszik pótolni, ste. Egyébiránt a folyamadók között nem hiányzott a művészi hajlam, és az elfogulatlan ítélet nyereséges választást is tehet a belvárosi hívek lelki építésére; mert az egyházi éneklés igen nagy befolyást gyakorolhat az érzelmek nemesítésére, főleg ha a templomi hívek összesége egytív olvadhangjaival gyakorolja azt helyes begyakorlás nyomán.

Ezennel egyszersmind a dalárda eszméjére is ohajtjuk igénytelen figyelmeztetésünket vonatkoztatni, meg átalán az izlés- és a tehetségképző tanulmányok kiáltó szükségére.“

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

A „Szegedi Híradó“ f. évi 43. számában „Nyilttér“ rovat alatt megjelent közleményt mint egyedül személyeskedést nem vehetem cáfolataul f. évi 34. számban közölt szentesi levelemnek; ennél fogva mint ilyent feleletre nem méltatom, s az ügyet befejezettek tekintem.

Szentes, június 3. 1861.

Szathmári Ede.

* A szerkesztőség az ezen rovat alatt megjelent közleményekért, csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget. Szerk.

ÜZLETI HIRNÖK.

(Sz.) Szeged, június 4-én 1861. A buzaárak az utószó gabonabörzén 40000 mérő kelet mellett ismét 15—20 krral javultak mérőnkint, egyéb gabonaművek is jó kelen-dőségnek örvendtek, s árak is magosabb volt néhány krajezárral, mint az előbbi héten.

A pesti medárdvásár beveződött, de a várakozásnak nem felelt meg, mert a gyapju s egyéb termények inkább hanyatló irányt mutatnak, s az üzletben pangás nyilatkozott. A vetésekről tudósítások különbözők, s a tavaszi vetésekre egy jó eső igen jótékony lenne.

E hét folytán megkezdődik a repcekaszás, s így bihetőleg ez üzlet is életbe lép; a termelők igen magas árakat követelnek, a vevők 6 frt—6 frt 50 krral szívesen lépnének alkura; azonban az árak csak akkor fognak megállapodni, ha az aratás eredménye tudva lesz,

A gyapjura nézve már minden be van fejezve, de a rendes gyapjuvevők piacunkon eddig nem mutatkoztak, mi arra mutat, hogy az üzlet e cikkben nem a lejobban megy, s a papírok jobb értéke által még további visszaesés is várható.

Üzleti terményárak: tisztabuza köbfe 10—10 frt 50 kr.; rozs 6 frt 80 kr.—7 frt; árpa 4 frt 30—80 kr.; zab 3 frt 20—80 kr.; köles 5 frt 50 kr.—6 frt 50 kr.; tengeri 4 frt 20—40 kr. Szegedi piaci árak: Borsó mérő 6 frt. Lencse m. 6 frt. Paszuly 2 frt 60 kr. Köles 3 frt 40 kr. Burgonya 1 frt 60 kr. Marhahus fontja 22 kr. Juhhus 18 kr. Sertéshus 20 kr. Szalonna mázsája 30 frt — kr. Zsir itéje 46 kr. Lángliszt mázsája 13 frt 80 kr. Zsemlyelisz m. 9 frt — kr. Kenyerliszt itéje 8 kr. Kukoricalisz itéje 4 kr. Árpadara 2 itce 12 kr. Köleskása itéje 10 kr. Rizskása fontja 24 kr. Faolaj fontja 80 kr.

Repceolaj 48 kr. Lenmagolaj 54 kr. Faggyu mázsája 40 frt — kr. Faggyuyertya öntött fontja 42 kr. mártott 34 kr. Szappan fontja 48 kr. Körösa öle 15 ft — kr. Tölgyfa 13 frt — kr. Lányfa 9 ft — kr. Kőszén vékaja 48 kr. Széna m. új 1 frt 60 kr. Szalma m. 90 kr. Kender m. 38 frt. Len 24 frt.

Bécsi pénzfolyam június 3-án.

5% metalliques 68.30; nemzeti kölcsön 80.30; bank-részvények 791.—; hitelintézeti részvények 183.40; ezüst-agio 135.75; londoni váltók 135.25; arany darabja 6.50.

Vizálás.

TISZA SZEGEDNÉL június 5-én 13' 11" 0"

Felelős szerkesztő: Szabó Mihály.

HIRDETÉSEK.

(141—2)

Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhírül tétetik, hogy alább irt időkben következő városi javadalmak fognak nyílt árverésen, azonnali készpénz lefizetés mellett, haszonbérbe adatni: u m.

1-ször. A Nyargali ugy a Baktói oldalon termő fű, f. évi június 5-én a helyszínén.

2-szor. A Körösérnél lévő 168⁷⁰⁰/₁₂₀₀ hold homokföld szántás, kaszállás és legelési használatra, f. évi június 9-én délelőtti 7 órakor a helyszínén.

3-szor. Ugyan a Körösérnél lévő erdőnek legeltetésre leendő haszonbérbe adása szinte f. évi június 9-én délelőtti 9 órakor a helyszínén.

Mely árverésekre a bérleti szándékozók illendően meghívatnak. Szeged, 1861. május 28-án.

Osztróvszky József, polgármester.

(137—3)

Ecet-eladás.

A legjobb minőségű bor- és vizecet tetszés szerinti mennyiségben, és pedig

borecet akója 6 frt — kr. o. é.
vizecet „ 2 „ 20 „
ugyszinte mind a két felől kettős-ecet is kapható

Hanki M. Ede ecetgyárosnál.

(Buzapiacon, Kátayféle házban.)

HERZ orvos
BRAMA WATER óvszere
külső betegségek ellen.
Ezen 10 év óta többféle kísérleteknél bebizonyult, egészen ártatlan gyökerek főzéséből nyert és tudományos elvek szerint készített
tisztítószert
ragadó betegségek
igen veszélyes megmérgezésétől megóv.
Mindkét nemnek egészségét föntartja, a tehetlenséget elhárítja s a férfias erőt helyreállítja, ideggyöngüléstől és a legsúlyosabb betegségek s következményeitől megment. Azon óriási haladások, melyek az orvosi vegytan területén történtek, sok évi vizsgálatok és kísérletek után egy szert eredményeztek, mely igazi hasznossága által, bizonyára a legnagyobb elismerésre reményltek.
Kapható Szegeden Kovács A. és Kovács M. gyógyszerész és Fischer és Schopper uraknál.
Kereskedők, kik raktárt átvenni szándékoznak, **Brama Water főzetküldési raktárához Pesten** (bécsi utca 2. sz. a.) intézzék kívánalmaikat.
Egy hatszögletes lepecsételt eredeti üvegnek ára használati utasítással 1 frt 50 kr. o. é. (128—7)

(139—2)

Pályázat

nyitattik Szentes város 600 osztr. ért. frt évi fizetéssel összekötött **üzem-szi hivatalára**. Az erre jelentkezők képesség, erkölcsi s politikai magaviseletet tanúsító bizonyítványokkal fölszerelt folyamodásaikat alólírtál f. évi június 30-kaig nyújtsák be. Szentes, május 27-én 1861.

Nagy Sámuel, h. polgármester.

(144—2)

Ingvállak és ujjakhoz való

pettyezett, virágos, csíkos és kockázott divatos

MOUL-KELMÉKET

igen jutányos szabott árakért ajánl

WAGNER A. F.

a „menyasszonyhoz“ címzett vászonárúkereskedése a Széchenyi-téren.

(114—2)

A galandférgyet

(pántlika-gilisztát) veszély és fájdalom nélkül 2 óra alatt elűzi Dr. Bloch Bécsben, Jägerzeil. Nro 528. Gyógyszer utasítással küldetik. Egyebet német levelezés által.

(136—3)

Árlejtés.

A makói püspöki uradalom részéről ezennel közhírre tétetik: miszerint Makó városban fekvő telkein, ugy a kopránési pusztáján gazdasági épületek fognak részint alaptól építetni, részint már fenállók kiigazítatni, melyek az előleges költségkiszámítás szerint 7517 frt 91 krba kerülnének. Ezen építkezések árlejtés útján lévén átadandók, az, f. évi június hó 15-ik napján délelőtti 10 órakor fog Makón a püspökségi laknál megtartatni; mire a vállalkozni akarók azzal hivatnak meg, hogy az árlejtés a fent is ki-

tett 7517 frt 92 kron kezdetik meg, s hogy a vállalkozók 200 frtot tartoznak bánatpénzül letenni.

A munkaterv és a szerződés egyéb föltételei az uradalmi ügyészi hivatalnál bármikor megtekinthetők. Kelt Makón, 1861. május 23-án.

Farkas Mihály, uradalmi ügyész.

(138—3)

Meghívás.

Szathmári Miklós, Anna és Mária felperes testvérek, Kamotsai Julianna özvegy Szathmári Mihályné ellen folyó perükben, értekezlet végett alólírtó meghívatnak. Szeged, 1861. május 18-án.

Benke József, ügyvéd.